



EESTI

Üksiknumber 10 senti

SPORDILEHT

Ilmub igal esmaspäeval ja neljapäeval

№ 27
13. aastakäik

Toimetuse ja talitus: Tallinn, Müürivahe 16,33. Telefon 444-28. Postkast nr. 70.
Toimetuse kõnetunnid igal äripäeval kell 12-1.

Esmaspäeval,
20. VI. 1932.

Maailma võimsam rekord hävines:

5000 mtr. Lehtinen 14.16,9.

Rabavaid tulemusi Soome katsevõistlustel:

Oda — M. Järvinen 71.10, Sippilä 70.02; ketast — K. Kotkas 46.91, 110 mtr. Sjösted — 14,7; 1500 mtr. — Purje 3.55,3; kuuli — K. Järvinen 15.40.

Soome olümpiameeste suurparadiiks kujunesid Helsingis laupäeval ja pühapäeval korraldatud katsevõistlusted. Peamiselt hiilgasid jooksjad ja seda lühimaadest pikemaadeni, sest kuigi lühimaajooksud aegadelt nõrgana kukkusid, on nad siiski ülihead, kui arvestada, et tugev vihm siin allakiskuvalt mõjutas. Seda just esimesel päeval.

Võistluste suurim üllatus laupäeval oli Torikka võit 10.000 m. jooksus. Seni tagaplaanil seisnud mees üllatas just pika lõpuspurdiga. Algul Toivose, Kukkose ja Luokala järele

neljandana platseerudes, vabanes ta peatselt viimasest ja viiendal ringil enne finishi alustas vägevat spurti. Püüdis ka Kukkose ja Toivola kinni, Toivola jäi kolmandaks ja viimasel ringil tekkib kibe rind-rinnaga pressimine Torikka ja Kukkose vahel, kus Torikka võitis 10-meetrilise eduga. Aeg 31.43,3. 2. Kukkonen 31.47,5. 3. Toivonen 31.47,7.

Päikesevanni eel

„EPHAG“ spordiõli

Kaitseb nahka päikesepistete eest.
Annab ihule pronkspruuni värvi.

ja vasaraheite Koutonen 49.48.

Veel pöörasemad tagajärjed saavutati võistluste teisel päeval. Nagu „E. Spordilehele“ pühapäeva õhtul telefoni teel üle anti, olevat 5000 m. püstitatud uus maailmarekord. Võitja Lehtise aeg 14.16,9 kujunes uskumatuna, kuna Nurmi endist

maajooksudes ainult sekundi murdosaga võib parandusi teha. Täiesti mõistetav oli ka siis Soome publiku määratu juubeldus tagajärgede väljakuulutamisel. Vägev kiiduavalduste ja elagu hüüete orkaan vältas ligi pool tundi.

Maailma suurim jooks sündis ise

Maailmas pole midagi püsivat ja suurejoonelist saavutatud raske töötä. Thomas Alva Edison — maailma geniaalsem leidur ütles: suurvaim on üks protsent geniaalsust ja üheksakümmendüheksa protsenti tööd. Kahjuks ei taha sellest paljud aru saada ja kui nad avastavad juhuslikult endas sademekese geniaalsust, usuvad, et sellest piisab eduks.

Sport vajab tööd enekõike. Ei aita suurimigi sobivus, suurimigi kalduvus, and mingil alal, kui selle viimistlemisel puudub töö, treening. Kui palju, palju andekaid sportlasi oleme me kaotanud selle tõttu, et need sportlased pole arvestanud Edison tarkusega. Teadku iga mees ja naine, kes seab oma sportimise eesmärgiks saavutise, et ükski and pole küllalt võimas, et ainult sellega end läbi lüüa. Sportlik treening evib kaks hüve. Ta arendab keha selle ideaali poole, millele me püüame ja kasvatame järjekindlat ja püsivat töödistsipliini, mis kandub kaugemale spordiväljast — ka tegelikku ellu, igapäevasse tõhe.

Soome suursportlasi.

Suurlootus Virtanen, kes aga 5000 mtr. vägeval rekordjooksul kolmandaks jäi.

Tõkkel Euroopa parimad 110 mtr. distantsil Sjösted.

1500 m. oli koos vägev kvarlett: Purje, Tuominen, Luomanen ja Sarkkama. Juba esimestel ringidel astus keegi naelkingaga Purje jalale, sünnitades sellele 3 sm. sügavuse haava. Sellele vaatamata ei kahestanud Purje jooksu, vaid jätkas seda kangelaslikult võiduka lõpuni. Aeg tuli hea: 3.55,3. 2. Luomanen 3.56,4. 3. Tuominen 3.58,8. Ka neljanda, Sarkkama aeg oli alla 4 min. — 3.59,6.

Kuulitõukes saavutas K. Järvinen hooaja parima margi Soomes — 15.40, kusjuures 2 tõuget veel ebaõnnestus. Teiseks tuli Alarotu 14.86 ja kolmandaks Vaalamo 14.19 Hakikise 14.16 ees.

Kõrgushüppes saavutas Reinikka pehme hüppeplatsil 1.85, ületades kõrguse vabalt. Vastkerkinud hüppetäht Peräsalo jäi ühes Vahlmanni ja Etströmiga 1.80 peale.

200 m. võitis vihma all Strandvall ajaga 22,2, 400 m. tõkkeid Vilen 56,2



rekordit sel alal peeti juba absoluutseks rekordiks. Niiid aga ületas selle Lehtinen 11 sekundiga! Ka kõik kahtlused distantsi ebatäpsesse mõõtmisesse haihtuvad juba sellest, et ka vahemaade resultaadid ennustasid juba uut rekordit. Nii seisis inimkond paratamatuse ees, millega tugev löök antud kõigi sporditeoreetikute ja spordiartide arvamustele, et pika-

järgmiselt: Jooksu vedasid vaheldamisi kõik kolm rekordi üritajad Lehtinen, Iso-Hollo ja Virtanen. 1500 m. vaheaeg kujunes 4.13,0. Ülalnimetatud esigrupi tempo ei raugenud, kuigi teised juba tunduvalt maha olid jäänud. 3000 m. läbistati Lehtise juhtimisel ajaga 8.35,0. Virtanen sai piste ja hakkas maha jää- (järg 5. leheküljel.)

Märkide & metallasjade tehas

ROMAN TAVAST



Valmistab eeskujulikus väljatöötamises:

Väärtmetallemeid: auhindadeks, kingitusteks, kodu kaunistamiseks ja majapidamise otstarbeks.

Märke, medaleid, plankette ja metallkujusid.

Graveerimisi — igasuguseid — käsitsi ja masinal.

Emailsile, nimelauda, numbreid ja reklaamplakate.

Tallinn, Väike Roosikrantsi № 6.

Kõnetraat 452-79.

Kilde mustasärgide maalt.

Room moderniseerub. — „Miss England III“ Itaalias. — Primo Carnera lemmikuks. — Tour Itaalia möödus.

Mussolini režiim on vali. Tema käsklus on ainult „ei“ või „ja“. Kas on see kahjuks või kasuks — sellest ei näi duce hoolivat. Kuid Itaalia spordiliikumisele ja edule näib kasuks olema uus dekreet, millega Itaalia ja eeskätt Rooma moderniseerub, et viia Rooma vanale õitseajale. Paremale kaldale vägeva Tiberi jõe kerkib imekiirelt uus vägev staadion: Forum Mussolini, asudes Milvia ja Maria sildade vahel.

Noorus on fashistide jõu kandvamatugi ja seepärast on „Forum Mussolini“ esmalt määratud noortele.

Esmalt on rõhku pandud eriti lüüle ja staadionile on asetatud 30—40 sportlaskuju. Tribüünid mahutavad ligi 30.000 pealtvaatajat. Uus staadion on ainult üks osa nendest kaevadest, mis täitumas, et Rooma riiki moderniseerida, kuna üle terve Itaalia on ette nähtud veel rida suuri ehitusi.

Miss England 3. on jällegi Itaalias, et osa võtta lähemal ajal Hürdi järvel peetavatest suurvõistlustest. Itaallased on uhked, et neil on jällegi võimalus näha teda oma pinnal ja ühes temaga armast pilaati Kaye Domini. See on mees, kes läheb eelolevale suurvõistlusele kindla lootusega, et näidata ülilimat kiirust. Lord Wakefield on jällegi miljoneid ohverdanud, et aga paadi võimust tõsta. Sir John Thornycrofti tehased said mitmed miljonid uue masinate asendamise eest. Kiirust loodetakse saada nüüd 200 km. tunnis; kuna praegune rekord püsis Gar Woodi käes 179,125 klm tunnis.

Primo Carnera viibis jällegi kodumaal ja oma ema juures. Ta kuulsus on kui kaffi laiuli levinenud. Kes on Primo Carnera? Mees, kes mõned aastad tagasi hukkus ringi mööda Itaaliat, otsides tööd ja põgenes sealts asudes armuiseemale Prantsusmaale, kus tõusis ilmakeksiks ja nüüd on see endine vähe tuntud hüglane oma 125 kilolise kehakaaluga kõigiti itaallaste lemmikuks ning auku ja kuulsuseks Itaaliale.

Kodumaal viibimisel külastas ta kõiki suuremaid linnu, et ennast rahvale võistlusmatshidel näidata, kuid võistlused olid rohkem demonstratsiooniks, sest ei leidu ju temale naljalt vastast. Igas linnas sai ta erilise au osaliseks ja inimesed tulid kokku kõige maa tagant, et aga hüglast näha.

Mussolini kutsus isegi sarnase mehe visiidile.

Üks Euroopa suurvõistlustest Tour d'Italie (ümber Itaalia) on läbi. Ligi paarkümmend päeva kestis kihutamine ratastel mäest alla ja üles. Itaalia mägelist maastikku ei kannatanud kõik sajast ratturist välja, kuna lõpetas ainult 51. Neist esimeseks jõudis muidugi itaallane, sest nende kodumaal on raske itaallasi võita. Kuid esimeseks tulnud Pesentiile andis palju murda enne kui sai võitu teiseks tulnud belglase Jef Demuyseri üle. Isegi suured itaalia tuusad Tende ja Guerra nihkusid võitjate reas tahapoole. Viendale kohale pääses sakslane Stoppel, kes belglase Demuyseriga oli ainsaid kümne esimese hulka pääsenud välismaalastest.



Reiigiisad palli „mängimas“. Inglise peaminister McDonald avab Londonis olümpiafondi täiendamiseks korraldatud võistluse.

Uus maailmarekord.

Olümpiamängude aastad on alati eraldanud rea uute maailma tippsaavutuste püstitamistega. Seda ühingi juba iga riigi katsevõistlused, kus sportlased mängudele pääsemiseks viimase pingutavad. Kuid mängudel enestel tekib neid pinevas konkurentsist veel tihedalt lisaks.

Viimastest maailmarekordist kuulub Inglismaalt, kus viimase uus täht J. Lovelock purustas Ladoumegue nimel püsinud rekordi kolmveerand miilis (1206 mtr.). Uus aeg kujunes 3.02,2.

Wykoff sai lüüa.

Ameerika parimaid sprintereid Wykoff sai 100 yardil lüüa Bob Kiesililt. Viimase aeg 9,5. Teistest tagajärgedest toome 220 y. Kiesel 21,3, 440 yardi Eastman 46,5, 880 yardi McGeagh 1.55,7, 120 y. tõkkeid Bills 14,9, kaugus Barber 7.29, kuul Gray 15.60, ketas Jones 48.25 ja teivas Graber, Pool ja Miller 4.21.

Heljasz kuuli 15.49.

Kattovitzis peetud kergejõustiku võistlustel tõukas poofakas Heljasz kuuli 15.49. Tänavune hooaeg on üle maailma veriti rikas 15 m. Mees-test! Samadel võistlustel jooksis Kusocinski 1500 m. 3.54,0, Plaveczyk hüppas 1.88 kõrgust ja Siedlecki tegi kümnevõistlusel 7.404,905.

Igapäev saab nalja!



Veesportlane.

„Nüüd saan minagi aru, et veesport on inimesele üliväga tähtjas asi — ma tunnen praegu, et olen üks 20 aastat kohe noorem!“

Pomm.

Ühes provintsilinnas peeti jalgpallivõistlust ja vahekohtunikuks paluti tuntud tudengist kergesportlane (kelle nime siinkohal avaldamata jätame oma tervise huvides). Mees suhtus jalgpallisse ja selle mängijaisse alati teatava üleolekuga ja halvaks panuga, kuid siiski otsustas mängu vilistada, kuna paremat vahekohtuniku polnud kuskilt võtta. Mees oli mängus kaunis kodus ja oskas kenakesti vilistada. Siiski tuli üks koomiline vahejuhtum. Pall löö-

di värvavahi poolt välja ja keskel oli kaks meest teda püüdnud. Mõlemad tahtsid püüda palli peaga, mõlemad hüppasid korruga üles ja mõlemad löid oma pead üksteise vastu ära. Teine vihastas ja sõnmas teisele heleda laksu vastu kõrvu. Kohtunik, kes juhtumise ajal eemal oli ja tõelikku sündmust ei näinud, kuulis laksatust ja vilistas. Andis handsi.

Pärast mängu seletasid pallimehed kohtunikule, et küll sa tegid ikka nalja — teine annab teisele vastu kõrvu ja sina annad handsi. Selle peale vastas tudengist kohtunik üleolevalt: Pole seal midagi, kõik toimus määrustepäraselt. Käsi ikka mängus oli ja kas nüüd pall või futimehe pea — see on ükskõik. Ühtemoodi on nad tühjad mõlemad.

Hüppemeister.

Ühes meie tuntumas kuurordis, supelbasseini hüppetorni parajasti kõige elavamal supelusajal ronis paar noormeest. Kuna torni lipu-platvormilt väga vähe hüppeid sooritatakse juba selle platvormi kõrguse pärast, siis jäid allolijad pikisilmi vaatama, millise hüppe tornisõliljad kavatsesid sooritada. Põnevas ootuses ronisid isegi paksud juudimammad veest välja ja kogu rannal valitses ootav väikus. Mehed ronisid, aga nähtavasti ei mõelnudki hüppama hakata, sest nad seisid niisamuti ja vaidlesid millegi üle, mida võis näha nende energilisest sheistikuleerimisest. Lõpuks üks mees tegi paar arglikku sammu platvormi serva poole ja vaatas alla sügavusse. Veel hetk...

... ja kõik rannasõliljad jälgisid hinge kinnipidades suurepäraselt vettühpet. Mees lendas peaaegu ristloodis allapoole, siis tegi kehaga elegantse nõksu, sirutas käed ette, tegi korraliku tagurpidi salto ja kukkus vette nii puhtalt varvastele, et vesi isegi ei pritsinud kuigi palju. Puristades ronis mees veest välja, saadetud rohkearvulistest aplodimentidest.

Ka meisterhüppaja kaaslane tuli tornist alla ja siis mindi kahekesi

rannasalongi, kus võeti pisike naps. Kes on see hüppemeister, kes sooritas sellise huvitava hüppe? päri-ti hiljem vettehüppaja kaaslaselt ja seletas to saladuslikult:

Vaadake, mu sõber Ruts saabus alles täna ülikooliõnnast ja ta pole ilalgi veel kuskilt hüpanud. Ta pea üldse kardab kõrgel olemist. Isegi kiigel hakkab tal paha. Täna vedasin korvi õllele kihla, et ta ei julge torni tipust alla vaadata. Mees oli aga kuraasikas, tuli torni, vaatas alla, süda läks pahaks ja nii ta siis kukkuski...

TELLIGE VEEL TÄNA E. SPORDILEHT

Väljaandja: Eesti Spordi Keskkliit. Vastutav toimetaja: E. Mändvere. „ESTOTRÜKK“, S. Karja 8.



TALLINN, Pikk t. 47
Tel. 444-22.

Soovitab kõigile alanud hooajaks:

Parimaid tennisreketeid, kergejõustiku abinõusid ja jalgpalli tarbeid

Tellige ja lugege Eesti Spordilehte!